

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева, Институт за държавата и правото, БАН и Юридически факултет на Пловдивски Университет „П. Хилендарски“, член на научното жури

относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в ЮЗУ”Н.Рилски“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право /конституционно право/.

1. Общи данни

Кандидат в обявения конкурс е само един - д-р Борислав Цеков. Налице са документите, представени от кандидата, които се изискват от приложимите нормативни актове. Изпълнени са минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ.

2. Биографични и други академични данни за кандидата

Борислав Цеков е магистър по „Право“. Придобива научната степен „Доктор по право“ в ИДП, БАН. Преподавал е в няколко университета по конституционни и административно-правни дисциплини, като има повече от две години преподавателски стаж.

Автор е на няколко научни публикации в сферата на конституционното право. Издал е и дисертационния си труд в книга.

3. Оценка и характеристика на научните трудове

3.1. Борислав Цеков участва в конкурса с монография /хабилитационен труд/ с наименование „Държава и религия. Конституционни модели” от 2023г. Книгата има научен редактор и двама рецензенти. Представя още и следните научни статии- „Съвременни конституционни модели на държавно-църковни отношения”- сп.Съвременно право, 2017, № 4, „Епизоди от конституционната история на САЩ.” Сп. Studia Iuris, 2017, № 2 и „За фундаментите на българския конституционен модел” сп. Studia Iuris, 2022, № 2. Всички са публикувани след получаване на научната степен „доктор”.

3.2. В монографията, представена за хабилитационен труд са изследвани отношението държава –религия последователно- в международен исторически план, в съвременния свят и в България. Монографията е с приносно значение, с оглед на липсата на единно изследване на тези въпроси.

В структурно отношение се състои от увод, три глави, заключение, приложение и библиография.

В глава Първа удачно като систематика, е направен анализ на конституционното значение на религията. Авторът анализира развитието на религиозните общности, като акцентира на тяхната поява преди появата на държавата и разглежда постепенното взаимодействие на тези общности с института на държавата. Изводите на автора са ценни и полезни. Интересно и с познавателно значение е проследяването на историческото

развитие на различни религии по света и взаимодействието им с държавата.

Така авторът отделя в самостоятелни части така нар. средновековен конституционализъм и съвременен конституционализъм, като откроява спецификите им. Също така с приносно значение е идеята на Борислав Цеков да сепарира анализите на модерния конституционализъм в териториален аспект – този в Европа и този в Америка. Така той постига открояване на особеностите на това взаимодействие на двата континента и постига детайлизиране на проблема, който е тема на труда.

В глава Втора Б.Цеков прави обстоен анализ на концепциите за секуларизма и постсекуларизма. Той пояснява в детайлност същността на двете понятия и принадлежността им предимно към социалните науки. В същото време авторът прави преглед на мненията на значими фигури като Хегел, Карл Маркс и др. по отношение на секуларизацията, с което показва различните гледни точки и причините за тези различия. В тази глава на труда авторът анализира съвременните модели на конституционната връзка – държава и религия и достига до интересни и съществени изводи. Той включва и практиката на ЕСПЧ по въпроси, свързани с религиозни казуси и правни проблеми, като прави много обстоен анализ принципно на позициите, които заема съдът и изразява своето авторско мнение.

В Третата глава авторът изцяло разглежда българския конституционен модел. Той прави изводи относно прилагане на конституционните принципи за свобода на съвестта, свобода на религията, отделянето на религията от държавната власт. Изводите на Борислав Цеков относно прилагането на Закона за

вероизповеданията от 2002 г. имат приносно значение за доктрината.

Оригинална идея на автора е добавянето на приложение, съдържащо конституционни текстове от конституциите на различни държави, свързани отношенията религия-държава. С това приложение той онагледява сложните, многопластови и обхватни анализи на разглежданите теми в труда.

Обобщено: Темата на хабилитационния труд не е разработвана в този комплексен вариант. Авторът показва познания на източници както от правото, така и от философията, социологията, теологията. Богатата му култура по темата на труда впечатлява и следва да се оцени положително. Цялостно е приносното значение на монографията, както от познавателна гледна точка, така и от държавническо-управленска. Безспорен е и приносът в конституционно-правната теория.

3.3. Другите представени за конкурса публикации, извън рецензирания монографичен труд, посочени като заглавия по-горе, също имат подбран предмет, който се нуждае от анализ и изводи за оптимизиране на законодателството. Считаю, че авторът демонстрира интелект, правни познания и насочен интерес към конституционното право, което заслужава положителна оценка.

3.4. Критични бележки:

С цел по-добра яснота в множеството чуждици, изрази, характерни за конкретните науки, които авторът винаги пояснява в изречението, когато ги използва, може да се препоръча подобно на приложението, да се добави второ приложение с кратки пояснения на тези понятия, извън текста в монографията. Това би довело до по-голяма

прегледност и леснота за читателя, а и би имало справочен ефект, с оглед спецификата на темата, предмет на монографията. Разбира се, бележката не влияе върху цялостното качество на труда, но при преиздаване на книгата, авторът може да реши да я реализира.

3.5. В обобщение, считам, че научните трудове на д-р Борислав Цеков са с висока научноизследователска и научно-приложна стойност. Проличава умението на автора да борави свободно с материята от релевантните науки, да ги съчетава и изследва, за постигане на целта. Това качество заслужава насърчение.

Този интердисциплинарен подход, приложен от него в изследването, заслужава висока оценка, поради сложността му и постигнатите от това научно-приложни резултати.

Кандидатът има цитирания от други автори, което заслужава да се оцени.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

С оглед посоченото по-горе, изразявам категоричната си позиция, че кандидатът д-р Борислав Бориславов Цеков отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Гласувам **положително** и призовавам научното жури да гласува **положително** д-р Борислав Бориславов Цеков да заеме академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.6.

Право (конституционно право) в Югозападен университет „Н.Рилски”,
Благоевград.

28.09.2023 г.

:.....

/проф. д-р Дарина Зиновиева/

OPINION

by Prof. Dr. Darina Peeva Zinovieva, Institute of State and Law, BAS and Faculty of Law of Plovdiv University "P. Hilendarski", member of the scientific jury

regarding: competition for the occupation of the academic position of "docent" at YSU "N. Rilski", higher education area 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.6. Law /constitutional law/.

1. General data

There is only one candidate in the announced competition - Dr. Borislav Tsekov. The documents submitted by the candidate, which are required by the applicable regulations, are present. The minimum national requirements under Art. 2b of ZRASRB.

2. Biographical and other academic data about the candidate

Borislav Tsekov has a master's degree in Law. Obtained the scientific degree "Doctor of Law" at the IDP, BAS. He taught at several universities in constitutional and administrative-legal disciplines, having more than two years of teaching experience.

He is the author of several scientific publications in the field of constitutional law. He also published his dissertation work in a book.

3 Evaluation and characterization of scientific works

3.1. Borislav Tsekov participated in the competition with a monograph /habilitation thesis/ entitled "State and Religion. Constitutional models" from 2023. The book has a scientific editor and two reviewers. He also presents the following scientific articles - "Modern Constitutional Models of State-Church Relations" - Journal of Contemporary Law, 2017, No. 4, "Episodes from the Constitutional History of the USA." Sp. Studia Iuris, 2017, No. 2 and "On the foundations of the Bulgarian constitutional model" journal Studia Iuris, 2022, No. 2. All were published after obtaining the scientific degree "doctor".

3.2. In the monograph, presented for the habilitation work, the state-religion relationship has been studied in an international historical plan, in the modern world and in Bulgaria. The monograph is of contribution, in view of the lack of unified research on these issues.

Structurally, it consists of an introduction, three chapters, a conclusion, an appendix and a bibliography.

In Chapter One, an analysis of the constitutional significance of religion is done, appropriately as a systematization. The author analyzes the development of religious communities, emphasizing their appearance before the emergence of the state and examines the gradual interaction of these communities with the institution of the state. The author's conclusions are valuable and useful. It is interesting and informative to trace the historical development of different religions around the world and their interaction with the state.

Thus, the author separates so-called medieval constitutionalism and modern constitutionalism into separate parts, highlighting their specifics. Borislav Tsekov's idea to separate the analyzes of modern constitutionalism into a territorial aspect - that in Europe and that in

America - is also of contributing importance. Thus, he achieves highlighting the peculiarities of this interaction on the two continents and achieves detailing of the problem that is the subject of the work.

In Chapter Two, B.Tsekov makes a thorough analysis of the concepts of secularism and post-secularism. He explains in detail the essence of the two concepts and their belonging primarily to the social sciences. At the same time, the author reviews the opinions of significant figures such as Hegel, Karl Marx, etc. regarding secularization, thus showing the different points of view and the reasons for these differences. In this chapter of the work, the author analyzes the modern models of the constitutional relationship between the state and religion and reaches interesting and important conclusions. It also includes the practice of the ECtHR in matters related to religious cases and legal problems, making a very thorough analysis in principle of the positions taken by the court and expressing its author's opinion. In the third chapter, the author fully examines the Bulgarian constitutional model. He draws conclusions regarding the application of the constitutional principles of freedom of conscience, freedom of religion, the separation of religion from state power. Borislav Tsekov's conclusions regarding the application of the Law on Religions of 2002 have a contribution to the doctrine.

An original idea of the author is the addition of an appendix containing constitutional texts from the constitutions of various countries related to religion-state relations. With this application, he visualizes the complex, multi-layered and comprehensive analyzes of the topics covered in the work.

Summary: The topic of the habilitation thesis is not developed in this complex version. The author shows knowledge of sources from both law and philosophy, sociology, theology. His rich culture on the subject of labor impresses and should be positively evaluated. Overall, it is the contribution

of the monograph, both from a cognitive point of view and from a state-management point of view. The contribution to the constitutional-legal theory is also indisputable.

3.3. The other publications submitted for the competition, apart from the peer-reviewed monographic work indicated as titles above, also have a selected subject that needs analysis and conclusions for the optimization of the legislation. I believe that the author demonstrates intelligence, legal knowledge and a focused interest in constitutional law that deserves positive evaluation.

4. Critical Notes:

For the sake of better clarity in the multitude of foreign, expressions characteristic of the specific sciences, which the author always clarifies in the sentence when he uses them, it can be recommended, like the appendix, to add a second appendix with brief explanations of these concepts, outside the text in the monograph. This would lead to greater clarity and ease for the reader, and would also have a reference effect, in view of the specificity of the subject, the subject of the monograph. Of course, the note does not affect the overall quality of the work, but when republishing the book, the author may decide to implement it.

5. In summary, I believe that Borislav Tsekov's scientific works are of high research and scientific-applied value. It shows the author's ability to freely handle the material of the relevant sciences, to combine and explore them, to achieve the goal. This quality deserves encouragement.

This interdisciplinary approach, applied by him in the research, deserves a high evaluation, due to its complexity and the scientific and applied results achieved by it.

The candidate has citations from other authors, which is worth evaluating.

CONCLUSION:

In view of the above, I express my categorical position that the candidate Borislav Borislavov Tsekov, Ph.D. meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

I vote positively and call on the scientific jury to vote positively for Dr. Borislav Borislavov Tsekov to occupy the academic position of "associate professor" in professional direction 3.6. Law (constitutional law) at Southwestern University "N.Rilski", Blagoevgrad.

28/09/2023

.....

/Prof. Darina Zinovieva, Ph.D./